

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

Journalnummer: 2015-0043

Klageren: XX
2100 KBH Ø

Indklagede: Metroselskabet I/S v/Metro Service A/S
CVRnummer: 21 26 38 34

Klagen vedrører: Kontrolafgift på 750 kr. for udløbet klippekort. Klippemaskine stemplede forkert dato?

Ankenævnets sammensætning: Nævnensformand, landsdommer Tine Vuust
Bjarne Lindberg Bak
Stefan Krehbiel
Asta Ostrowski
Torben Steenberg

SAGSFREMSTILLING:

Klageren reklameret til indklagede: 19. januar 2015

Klagegebyr modtaget i ankenævnet: 18. februar 2015

Sagens omstændigheder:

Klageren rejste den 18. januar 2015 med buslinje 18 fra Østerbrogade til Frederiksberg st. og stemplede sit 2-zoners klippekort ved påstigning. Klageren undersøgte ikke stemplingen, som var kl. 12:30 den 17. januar i zone 01.

På Frederiksbet st. steg klageren om bord på metroen. Efter metroen havde forladt Lindevang st., var der kontrol af klagerens rejsehjemmel, hvor hun klokken 12.50 blev pålagt en kontrolafgift for udløbet rejsehjemmel, da det sidste stempel på hendes klippekortet var dateret den 17. januar 2015. På kontrolafgiften har stewarden noteret "dato den 17/1 pax kom fra bus 18 SE FOTO".

Klageren anmodede den 19. januar 2015 Metro Service om annullering af kontrolafgiften og anførte til støtte herfor, at hun den 18. januar 2015 stod på buslinje 18 med afgang fra Østerbrogade kl. 12.23, og at hun herved stemplede sit 2-zoners klippekort, som herved blev stemplet med korrekt tidspunkt og zone, men med datoen den 17. i stedet for 18. Yderligere anførte hun, at det ikke var hendes ansvar, at automaten i bussen ikke virkede, hvorfor hendes stemplede klippekort burde blive godtaget som gyldigt.

Metro Service fastholdt den 2. februar 2015 kontrolafgiften med henvisning til selvbetjeningsprincippet samt, at det altid er passagerens eget ansvar at tjekke, at stemplingen af klippekort er korrekt. Ligeledes anførte de, at Movia ikke havde kunnet bekræfte, at der havde været problemer med stemplemaskinen i den pågældende bus, og hvis der måtte være en fejl i stemplingen, skal dette omgående meddeles chaufføren, som herefter kan udstede et rettekort til brug for den videre rejse.

Foto af klagerens klippekort

PARTERNES KRAV OG BEGRUNDELSER OVER FOR ANKENÆVNET:

Klageren: Ønsker kontrolafgiften annulleret og har til støtte herfor gjort gældende,

at hun stemplede sit 2-zoners klippekort den 18. januar 2015 i buslinje 18 ved stoppestedet Østerbrogade med afgang klokken 12.23,

at automaten i bussen ved en fejl stemplede datoen den 17. i stedet for den 18.,

at hun ikke fik udleveret et rettekort i bussen,

at da hun i god tro viste sit klippekort ved kontrollen, sagde hun, at at automaten havde klippet forkert mht dato. Stewarden sagde dog, at han blev nødt til at give hende en kontrolafgift,

at hun godt ved, at det er hendes ansvar at tjekke stemplingen på klippekortet, men at det må påhvile busselskabet at sørge for, at deres automater stempler korrekt,

at Metro Services argument om, at Movia ikke har kunne bekræfte, at der har været problemer med stemplemaskinen i den pågældende bus, ikke betyder, at de kan bevise, at der ikke var tale om en maskinefejl,

at maskinen derfor bør blive undersøgt, og at Movia bør tage et medansvar for fejlstemplingen, at hun ved kontrollen handlede i god tro ved at oplyse stewarden om, at datoen på klippekortet var forkert stemplet, da hun anser det for Movias og Metros ansvar at sørge for korrekt stempling, at hun ikke tidligere har modtaget en kontrolafgift, og at hun altid rejser med gyldig rejsehjemmel.

Indklagede: Fastholder kravet om betaling af kontrolafgiften og har til støtte gjort gældende,

at metroen i lighed med de øvrige kollektive trafikmidler i Hovedstadsregionen kører efter et selvbetjeningssystem, hvor det er passagerens eget ansvar selv at sørge for gyldig billet eller kort, som kan forevises på forlangende,

at det i tilfælde, hvor der ikke på forlangende kan fremvises gyldig rejsehjemmel, må accepteres at skulle betale en kontrolafgift, der for en voksen udgør 750 kr. Denne grundregel er en forudsætning for det selvbetjeningssystem, der gælder for rejser med kollektiv transport i Hovedstadsregionen. Dette fremgår dels på de opsatte informationstavler, der findes på alle metrostationer og dels af de fælles rejseregler for DSB, Metro og Movia, som er tilgængelig på Metros hjemmeside www.m.dk,

at sagen har været til udtalelse hos Movia, som videresendte sagen til udtalelse hos det busselskab, som kører linje 18. Tilbage meldingen var, at hverken chaufføren eller busselskabet kunne bekræfte, at der skulle have været problemer med stempelmaskinen i den pågældende bus den pågældende dag,

at de således ikke kan få klagerens påstand bekræftet, hvorfor de henholde sig til, at det altid er passagerens eget ansvar selv at tjekke stemplingen,

at det af klippekortet fremgår "**Klip kortet ved rejsens begyndelse**" og efterfølgende "**Kontroller selv, at stemplingen er korrekt**",

at det i tilfælde, hvor en klippekortsautomat stempler forkert, og dette sker i en bus, er muligt for passageren at rette henvendelse til chaufføren, som herefter kan indstille automaten korrekt, og foretage en ny stempling på et rettekort, som herefter fremvises tillige med det fejlstemplede klippekort,

at, hvis der er tale om en fejlstempling hos DSB eller i metroen, som kører ubemandet, må der foretages en fornyet stempling i en anden maskine, og krav om godtgørelse for det fejlstemplede klip kan herefter rettes til det respektive selskab,

at de har undersøgt, om der skulle være andre passagerer, der i metroen måtte have fået udstedt en kontrolafgift på baggrund af et fejlstemplet klippekort stemplet den pågældende dag i bus 18, og dette har ikke været tilfældet,

at de ud fra selvbetjeningsprincippet altid fastholder en kontrolafgift, når de ikke kan få bekræftet, at der er tale om en maskinefejl og passageren ikke i situationen selv har henvendt sig til chaufføren,

at det af informationstavlen **Trafikinformation**, som forefindes på alle metros stationer fremgår:

Kontrolafgift

Husk det er dit ansvar inden påstigning at have en gyldig billet eller kort til rejsen for både dig og dine eventuelle ledsagere.

Manglende billet eller kort (samt rejse i spærretiden for dem der rejser på pensionistkort eller med cykel) medfører pr. 1. januar 2013 en kontrolafgift på 750 DKK pr voksen, 375 DKK pr barn/hund og 100 DKK pr cykel og videre rejse i spærretiden er ikke tilladt.

Der henvises til www.m.dk samt rejsereglerne for gældende satser på kontrolafgifter og yderligere information.

at de i sagsbehandlingen alene forholder sig til fakta. De skeler derfor ikke til, hvorvidt den manglende gyldige rejsehjemmel skyldes en bevidst eller ubevidst handling, om der er handlet i god eller ond tro, og således heller ikke til, hvorvidt klageren havde en økonomisk gevinst eller ej ved ikke at have en gyldig billet.

ANKENÆVNETS BEMÆRKNINGER:

Retsgrundlaget:

Ifølge § 2, stk. 2, i lovbekendtgørelse nr. 969 af 08. oktober 2009 om lov om jernbaner, gælder loven også for metroen. Af § 23 fremgår det, at transportministeren fastsætter regler om jernbaneverksamhedernes adgang til at opkræve kontrolafgift og ekspeditionsgebyr for passagerer, der ikke foreviser gyldig rejsehjemmel (billetter og kort).

I henhold til § 4 i bekendtgørelse nr. 1132 om kontrolafgifter af 08. september 2010, fastsætter jernbaneverksamheden bestemmelser om kontrolafgift i forretningsbetingelserne.

Fra de fælles rejseregler for Hovedstadsområdet:

"2.3 Generelle principper

Kunden skal ved modtagelsen af rejsehjemmel sikre sig, at det udleverede svarer til det ønskede.

Kunden skal have gyldig rejsehjemmel til hele rejsen. Det er kundens ansvar at sikre sig dette. Dette gælder også ved rejser med bus. Chaufføren udfører ikke systematisk billetkontrol, men kan give vejledning på kundens forespørgsel.

Rejsehjemmel giver ikke adgang til en bestemt afgang, medmindre dette fremgår af billetten, og der garanteres ikke en siddeplads. For visse tog kan DSB opkræve særlige tillæg. Dette vil fremgå af køreplanen for det pågældende tog.

Hvis rejsehjemlens tidsgyldighed udløber under rejsen, gælder den ikke længere end til førstkommande endestation. For rejsekort gælder dog særlige regler.

2.3.1 Særligt om billetter og kort

Det er kundens ansvar, at billetten eller kortet er korrekt stempet eller udfyldt og gælder for hele rejsen.

Billetter og kort, der skal stemples, skal stemples inden kunden stiger ind i tog eller metro. I bussen stemples ved indgangen. I Lokalbanens tog kan der købes billet eller stemples ved indgangen. Dette skal ske umiddelbart efter påstigning, og inden kunden finder en siddeplads i toget.

Billetter er gyldige i den periode og på den strækning samt det omstigningsområde eller det antal zoner, som er påtrykt billetten.

Klippekort er gyldige i den periode, og på den strækning samt det omstigningsområde eller det antal zoner, som antallet af afstemplinger giver ret til.

Billetter og klippekort skal være gyldige til den fjerneste (dyreste) zone, som rejsen går igennem. Periodekort er gyldige i den periode, der er påtrykt. Periodekortet skal være gyldigt til alle zoner, der rejses igennem.

Billetter og kort, der lyder på navn, må ikke overdrages til en anden person. Kunden skal stige på, inden billetten eller kortet udløber. Billetten eller kortet kan dog anvendes, hvis den var gyldig på det tidspunkt, hvor transportmidlet ifølge køreplanen skulle køre fra stoppestedet eller stationen. Hvis transportmidlet ikke kører efter en køreplan, men i intervaller, skal billetten eller kortet være gyldig fra det tidspunkt, hvor kunden står på bussen eller toget. Transportmidlet skal forlades ved førstkomende endestation.

2.5 Kontrol af rejsehjemmel

Gyldig rejsehjemmel skal kunne vises frem for kontrolpersonalet under hele rejsen, ved udstigning, i metroen indtil metroens område forlades, og i S-tog og lokalbanetog indtil perronen forlades.

DSB tilbyder for nogle billettyper køb af Print-Selv billet. Print-Selv billet på papir eller skærm skal sammen med det valgte ID vises ved billetkontrol. Hvis billetten vises på skærm, skal skærmen være så stor, at billetten i sin helhed umiddelbart kan aflæses, og billetens stregkode scannes.

Det er kundens ansvar, at alle oplysninger i mobilprodukter kan vises til kontrolpersonalet, f.eks. ved at der kan scrolles eller bladres efter behov eller ved at give telefonen til kontrolpersonalet. Mobilproduktets gyldighed skal kunne verificeres ved at kontrolpersonalet sender en kontrolbesked eller foretager kontrolopringning til det telefonnummer, hvortil mobilproduktet er bestilt.

Kan gyldig rejsehjemmel ikke fremvises på forlangende, vil en efterfølgende visning ikke blive accepteret, jf. dog pkt. 2.6 om rejse uden periodekort.

Politiet kan medvirke eller tilkaldes under kontrollen, hvis kontrolpersonalet skønner det nødvendigt.

2.6 Kontrolafgift

Kunder, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder korrekt ind-checket rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift. Det gælder også, hvis kunden har købt rejsehjemmel via en mobil enhed, og denne er løbet tør for strøm eller gået i stykker.

Som kunde uden gyldig rejsehjemmel betragtes også kunder, der benytter kort med begrænset tidsgyldighed (f.eks. pensionistkort) uden for kortets gyldighedstid, eller hvis andre rejsetidsbegrænsninger ikke overholdes (f.eks. for hvornår cykler må medtages). Kunder, der rejser på andres personlige kort eller med en anden kundetype, end kunden er berettiget til, rejser også uden gyldig rejsehjemmel.

Kontrolafgiften udgør 750 kr. for voksne og 375 kr. for børn og hunde. For cykler er afgiften 100 kr.

Kontrolafgifter til DSB Øresund kan også betales i SEK og udgør da 1.000 SEK (voksne), 450 SEK (børn og hunde) og 150 SEK (cykler).

Kontrolafgiften udgør i ovennævnte tilfælde rejsehjemmel til en uafbrudt rejse til den station på strækningen, som kunden oplyser, og kun med det selskab der har udstedt afgiften. I busser udgør kontrolafgiften rejsehjemmel til bussens endestation.

Kunder, som ikke har checket rejsekort ind ved skift af transportmiddel, rejser også uden gyldig rejsehjemmel. I denne situation udgør kontrolafgiften 50 kr.

Kunden skal legitimere sig ved kørekort eller andet retsgyldigt dokument med foto og kvittere for modtagelse af kontrolafgift, hvoraf fremgår navn, adresse, fødselsdato og underskrift. Der kan foretages opslag i CPR-registeret til identifikation eller kontrol af kundens oplysninger. Kunden skal ved sin underskrift bekræfte rigtigheden af de angivne oplysninger.

Selskaberne kan nedsætte kontrolafgiften til 125 kr. mod samtidig betaling af den ordinære billetpris, hvis særlige forhold gør sig gældende.

Kunder, der har et gyldigt personligt periodekort, men ikke kan forevise det ved kontrol, kan hos Movia, Lokalbaneln, Regionstog, Metro og DSB Øresund få kontrolafgiften nedsat til 125 kr., såfremt kopi af periodekortet fremsendes til kundecenteret hos det selskab, som har udstedt kontrolafgiften senest 14 dage efter kontrolafgiftens udstedelse. Hos Lokalbaneln kan periodekortet også forevises i et betjent billetsalg.

Kunder, der hos DSB er tilmeldt "Glem-kort" ordningen og ved kontrol i DSB-tog ikke kan forevise deres periodekort, kan ved at identificere sig med CPR-nummer, 2 gange pr. løbende år rejse i periodekortets gyldighedsområde uden at betale kontrolafgift.

Selskaberne kan ændre størrelsen af kontrolafgifter og ekspeditionsgebyrer.

Selskaberne kan opkræve gebyr for at sende betalingspåmindelser. Betales gælden ikke efter en eller flere rykkere, overdrages fordringen til inddrivelse via SKAT. Ved overtagelse af gælden beregner SKAT sig et gebyr, der tillægges gælden.

Enhver indbetaling på kontrolafgiften anvendes først til dækning af eventuelle påløbne, ikke-betalte renter og gebyrer og dernæst til afdrag på selve hovedstolen.”

Den konkrete sag:

Klageren foreviste ved kontrollen i metroen den 18. januar 2015 klokken 12.50 et 2-zoners klippekort tidsstempelt kl. 12:30 den 17. januar. Kontrolafgiften blev derfor pålagt med rette.

Det fremgår af klippekortets bagside, at passageren skal kontrollere stemplingen, samt af de fælles rejseregler for Hovedstadsområdet, at passageren som udgangspunkt har ansvaret for at sikret sig, at kortet er korrekt stemplet.

Klageren burde derfor efter stemplingen havde tjekket, at datoen, tid og zone var korrekt. Herefter ville det være åbenbart for hende, at kortet var stemplet med en forkert dato, hvorefter hun kunne have kontaktet chaufføren, som ville kunne have udstedt et rettekort til hende.

Uanset at klageren ikke bevidst har forsøgt at unddrage sig betaling for den pågældende rejse, er der i sådanne sager en oplagt mulighed for omgåelse af reglerne om gyldig rejsehjemmel, hvis det accepteres, at passagerer kan forevise ukorrekt stemplede klippekort som gyldig rejsehjemmel.

Ankenævnet forstår klagerens bemærkning om, *at da hun i god tro viste sit klippekort ved kontrollen, sagde hun, at automaten havde klippet forkert mht dato*, således, at klageren inden omstigning til metroen var blevet klar over fejlstemplingen uden at stemple klippekortet på ny.

På denne baggrund finder ankenævnet, at der ikke har foreligget sådanne særlige omstændigheder, der kan fritage klageren for at betale den pålagte kontrolafgift ved rejse uden gyldig rejsehjemmel.

Ankenævnet træffer herefter følgende

AFGØRELSE:

Metroselskabet I/S v/Metro Service A/S er berettiget til at opretholde kravet om klagerens betaling af kontrolafgiften på 750 kr. Beløbet skal klageren betale inden 30 dage jf. ankenævnets vedtægters § 15.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. ankenævnets vedtægter § 26, stk. 4, modsætningsvist.

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

På ankenævnets vegne, den 23. juni 2015

Tine Vuust
Nævnshoved